

Vana-Võromaa käsitöölise koostöö 2018 a. jaanuari ümarlause kokkuvõte

Toimus 17.01.2018 *käsitöötarõn Aila man* (Näpustuudios), Võro Jüri tn 19a I korrusel kell 14-16.30 Arutelu juhatasid Vilve Oja ja Külli Eichenbaum Võru Instituudist.

Kohal olid:

Merike Rebane, Merle Kõlu, Reimo Ani, Reet Pettai, Agur Piirisild, Anneli Kakku, Piia Suvi, Vilve Oja, Külli Eichenbaum.

PÄEVAKORRAS:

1. Järelevaade jõuluaja müükidele nii e-poes kui jõulumüügil. Vilve
2. 2018 a. tegevusplaan. Külli
3. Arutame MTÜ loomise plaani. Külli ja Vilve
4. Jagame omavahel infot ja uudiseid.

1.

Vilve tegi lühida kokkuvõtte olnud jõuluajast müügist Aila Näpustuudio ruumides:

- Müügiaeg sujus viperusteta ja meistrid olid väga agarad ise müügipäevadel väljas olema.
- Müüginumbrid oli eelmise aastaga võrreldes ligi poole võrra väiksemad. Kui 2016 aastal müüdi päevas ligi 200 € eest siis olnud jõulumüügi päeva sissetulek jäi 100 € kanti.
- Esimestel müügipäevadel oli rahvast ja ostmist väga vähe.
- Kõige rohkem osteti Merikese asju, Maia vilditud õunu, Piia sokke, Kaabsoo küünlaid ja Reeda teesid ning maitseainesegusid.
- Lisaks müügilolevatele kaupadele küsiti veel meeste kirikampsunit, laste boolerot ja kootud voodikatet. Puudu oli odavatest 1 € kanti jäävatest asjadest. Väike valik oli ka laste sokke/kindaid.
- Jõuluajast müügi rendi tasu sai MTÜ Aila Näpustuudiole 111.- €
- Kuna Ailale oli tarvis renditasu maksta siis pidi seekord müüdüd kaupadelt 20% vahendustasu võtma ka nendelt kes panustasid müümisele oma aega.

Maia pakkus välja, et selle aasta jõulumüüki võiks proovida mõnes teises kohas, sest praegusel jõulumüügil domineerisid ainult need inimesed, kellel oli asja polikliinikusse arsti juurde.

Vilve lühiülevaade Umapoe FB lehe jõuluajast tasuta reklaami statistikast (kõik andmed on alates lehe avamisest 02.11.2017- 31.12.2017):

- Lehe info saadetud 21 467 inimesele, millest 380 pani lehe meeldivate hulka, sellest 379 jälgivad ka edaspidi lehel toimuvat.
- Põhilised lehe vaatajad olid naised (91%) mehed jäid tagaplaanile (9%).
- Põhiline vaatajate vanusegrupp oli 35-54 aastat (53%)
- Lehe tasuta reklaamiga promomisel oli kõige rohkem vaatajaid.
- Detsembris sai FB UmaPoodi reklaamimisele kulutatud 191,80 €
- Lisaks Eesti vaatajatele oli lehe uudistajaid ka USA-st, Inglismaalt, Venemaalt, Soomest, Rootsist, Norrast ja Leedust.

Küllil andmed pärinesid internetikaubamaja UmaPoodi google statistika kokkuvõttest:

2017 reklaamikampaania mõju statistika põhjal:

- Lehe vaatamine kasvas: kui keskmiselt on kuus 3000 lehe vaatamist, siis detsembris oli 7000.
- Kasutajaid, kes poe lehel ringi liikusid: kuu keskmine 700, kasvas detsembris olles 1300.

- Ühe külastuse keskmine kestvus kasvas 2,5 minutilt 3minutini.
- Poe kasutajatest keskmiselt pooled on asukohast Tallinn, esmakülastajate osakaal kõigist külastajatest on läbi aasta olnud 80% ümber.

Vilve tõi välja ka numbriliselt, et Vana-Võromaa käsitöö FB suletud grupis on 112 liiget ja avalikus grupis 143 liiget. Siit järeldub, et info peaks levima päris suures ringis.

Pakuti, et lisaks võiks näiteks koolituste infot jagada ka Minu Võrumaa, Võrokad ja Võrumaa Ettevõtjate FB gruppides. Kes veel teab grupe soovitada, saatke palun Vilvele viide.

2. Külli 2018 a. tegevuskava

Vastavalt tegevuskavale jätkub töö ka aastal 2018 käsitöövaldkonna arendamise viie võtmevajaduse lahendamiseks:

- 1.1. Piirkonna eripära kandvate toodete arendamine
- 1.2. Vana-Võromaa käsitöötoodete müüki ja reklaami toetav tegevus
- 1.3. Käsitöölise omavaheline koostöö ja teadmiste edasiandmine
- 1.4. Koostöö turismivaldkonnaga
- 1.5. Loomemajandus-keskuse tegevuste käivitamise ettevalmistused

1.1. Tugitegevused käsitöölisele piirkonna eripära kandvate toodete arendamiseks.

Jätkame käsitöölise kokkusaamisel tavaks kujunenud uute toodete esitlusi ning arutame üheskoos võimalikke edasiarendusi, ideid. Kasutame õppevõimalusi VKHK (Võrumaa Kutsehariduskeskuse) kaudu ning Eesti Käsitöölise mentorkoolituste süsteemi. Tootearenduse osas on väga heaks õppeviisiks käsitöölaadade väljapanekute analüüs. Eesmärgiks on kasutada rohkem Võromaa mustreid-kirju, Võromaa sümbolikat ja võro keelt toodete loomisel ning müümisel.

1.2. Vana-Võromaa käsitöötoodete müüki ja reklaami toetav tegevus

1.2.1. Vana-Võromaa e-poe *Uma puut* täiendame kaubavalikut aasta jooksul. Käsitöölised panustavad ise tootekirjelduste koostamisel ja oma toodetest fotode loomisel. Vajadusel aitavad Vilve ja Külli. Rahatuge vajame toodete info tõlkimisel inglise keelde ning poe regulaarsel reklaamimisel sotsiaalvõrgustikes. Plaanis on uute sihtgruppide haaramine uute toodete reklaamimisega. Maailma kaubandus kolib järjest enam e-keskkondadesse, me peame seda kanalit ise ka hoogsalt arendama ja muutustega kaasas käima. Eesmärgiks on, et poe tuntus ning külastajaskond laieneks, ostajate/tellijate arv kasvaks.

1.2.2. Vana-Võromaa käsitöö esinduse osalemine olulisematel käsitöölaadadel Vana-Võromaal ja mujal:

ERKLi Käsitööpäeval kevadsuvel (osalemise otsustame, kui info täpsustub)

2. juunil Võrus Uma Pido laadal (ka töötubade läbiviimine),

Hansapäevade laadal Tartus (otsustame märtsis, kas ja kes lähevad ühiselt)

4. augustil Seto Kuningriigis

11. augustil Pühajõe käsitöölaadal Võrumaal, Varese teeristis (ka töötubade läbiviimine)

28. oktoobril Lindora laadal

8.-10. novembril XXI Mardilaadal Tallinnas Saku Suurhallis

Laadadele väljaminekut koordineerib Vilve Oja, müügiga tegelevad käsitöölised. Toetust vajab Vana-Võromaa esinduse osalemine Mardilaadal (sõidukulu, osalustasu ja kunstniku nõustamise tasu). Eesmärk on, et Vana-Võromaa käsitöö paistaks rohkem välja ning Vana-Võromaa käsitöö kaubamärk koguks tuntust, kasvaks müük ja käsitöölise kasu.

1.3. Käsitöölise omavaheline koostöö ja teadmiste edasiandmine

Jätkub käsitöölise vaheline info jagamine: jooksvaid teateid edastatakse e-posti listi ning eraldi loodud FB lehe kaudu ning telefonitsi. Plaanide-vajaduste arutamiseks, seminarideks ja

koolitusteks kogunetakse regulaarselt kord kuus (va suvekuud). Käsitöötare ja ka mujal Vana-Võromaa paikades korraldatakse oskuste õpetamist. Kaasatakse koostöösse uusi huvilisi.

Eesmärgiks on, et käsitöölise omavaheline suhtlus ning infovahetus kasvataks omavahelist usaldust ning annaks seeläbi ühisettevõtjatele väge juurde, leiame uusi kliente.

1.4. Käsitöö tihedam lõimimine turismivaldkonnaga. Loodame aktiivset osavõttu Vana-Võromaa meenekonkursist (nii ideevoorus kui ka esemetevoorus). Jätkata tuleks ka Vana-Võromaa kaubamärgi all oleva käsitöö vahendamist suvisel turismihooajal piirkonna müügipaikadesse. Teeme koostööd Vana-Võromaa kultuuriruumi turundamise kampaaniatega: koolituste ja laatadel osalemiste info jagamine, käsitöö ning umapoe esiletoomine trükistes ning reklaamides, käsitöötoodetele ning -reklaamile lisaväljundite leidmine turismiettevõtlusega koostöös.

Eesmärgiks on saada toodetele uusi müügikanaleid ning kliente; meenekonkursi kaudu luuakse uusi kohalikku eripära kandvaid turismimeeneid; käsitöölisi kaasatakse Vana-Võromaa kultuuriruumi turundusse.

1.5. Loomemajandus-keskuse käsitöötegevuste käivitamise ettevalmistused.

Tulevase loomemaja avamiseks Võru kesklinnas otsib Võru linn lisavahendeid koostööprojektidest, et kohandada peatselt vabanevaid ruume loomemajale vastavaks. Praeguse info ja võimaluste kohaselt saaks loomemaja avada kõige varem aastal 2021.

Seni kasutame *Käsitüütare* võimalusi ning ka kõiki muid võimalikke variante.

Käsitöövõrgustiku tegevuste toimumiseks taotleb Võru Instituut projektiga maaeluministeriumilt toetust koordinaatori osalisteks palgakuludeks, e-poega seotud arendustööde kuludeks ning Mardilaadal käimise kuludeks. Muud kulud katsume ise panustada ja kui tekib täiendavaid ideid-vajadusi, teeme täiendavaid taotlusi nt kulkasse või mõnda teise sobivasse rahastusse (neid võimalusi on siiski üksikuid).

Maia tuletas meelde, et mardilaada boksi kujundamisse tuleb sel aastal rohkem panustada.

Ja veel tuletati meelde, et möödunud aasta lõpul oli plaan teha sel aastal õppereis Leetu käsitöölaadale.

3.

Juba mõnda aega on räägitud MTÜ loomise vajalikkusest.

Külli ja Vilve töid välja põhilised punktid, miks oleks MTÜ kasulik:

- Võimalik erinevatest kohtadest lisarahastusi küsida
- Asjaajamine oleks lihtsam
- Pole käibemaksukohustust, kuni käive pole suur. Võimalik on e-poe UmaPuut üleandmine Instituudilt MTÜ-le, siis ei lisandu poes vähemalt esialgu km.
- Iseseisev organisatsioon selge nimega Vana-Võromaa käsitöö
- Võimalik on arendada majandustegevust (inventari rent, teenuste müük)

Miinusteks:

- Halduskulude katmise mure, ehk siis tuleb tegelda raamatupidamisega ja leida majandusaasta aruande esitamiseks raamatupidaja kuludele kate.
- Kui pood üle võtta, siis tuleb teha kulude-tulude analüüs. Poe tehniline tugi on ka püsikulu.

Agur pakkus välja, et ka Vana-Võromaa käsitöö märgi haldamine võiks tulla MTÜ alla.

Arutati ka MTÜ liikmelisust - mis kasu võiks käsitöölisel olla liikmeks olekust. Liikmemaksust saaks ka osa püsikuludid katta.

Vilve andmetel koordineerib MTÜ-de tööd Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit. Sellel lehel antakse laiemaid teadmisi MTÜ asutamise kohta. Materjal, mida peaks iga asutaja või liige teadma asub siin: <http://www.ngo.ee/arhiiv/www.ngo.ee/4652.html>

Järgmiseks kokkusaamiseks võiksid käsitöölised omi mõtteid ja plusse-miinuseid välja tuua seoses MTÜ loomisega. Millist kasu oodatakse ja milliseid ohte nähakse?

4.

Vilve ja Külli andsid edasi kogunenud infot:

- Võrumaa Kutsahariduskeskus pakub tasuta koolitusi. Vaata siit: <http://www.vkhk.ee/taiendkoolitus/koolituskalender/>
- Käimas on Võrumaa Arenguagentuuri poolt välja kuulutatud Võru maakonna meenekonkurss. Tingimustega saad tutvuda siit: <https://vaa.ee/vorumaa-arenguagentuur-kuulutab-valja-voru-maakonna-meenekonkursi/>
- Veel vanal aastal saatis Maie Pau poolakate kutse osaleda Jagelloni messil, mis toimub 17.-19. augustil Lublinis sooviga tutvustada oma külastajatele ka teiste Euroopa regioonide traditsioone. Kalkuleerides minekut tuleb tunnistada, et selline käik käib meile praegu üle jõu.
- Alates 10.veebruarist saab Kreutzwaldi muuseumis külastada Tiia Artla sokinäitust "Lihtne ja soe. Suguvõsa" ("sokisadu" koos "fotomustritega"). Näituse avamine ongi 10. veebruaril.
- 23.jaanuaril kella 12-18- ni toimub käsitöötare Lāti lõngade müük (Firma: Vilnas dzija). Huvi korral võid ka ise kontakti võtta: gijavilba@inbox.lv (Gija Vilka)

Vilve edastas Karille mõtte korraldada vahetevahel ka lihtsalt kokkusaamisi, et saaks omavahel vestelda vabadel teemadel, sest alati on kõigil peale tsõõriklauda kiire. OTSUSTATI: mõte heaks kiita ja teha aegajalt väljasõite meistrite poole.

Järgmine tsõõriklaud toimub 6.veebruaril s.o TEISIPÄEVAL

NB! Vastu tulles soovidele toimuvad tsõõriklauad vaheldumisi teisipäeval ja kolmapäeval.

Tsõõriklaua kokkuvõtte tähendas üles Vilve Oja